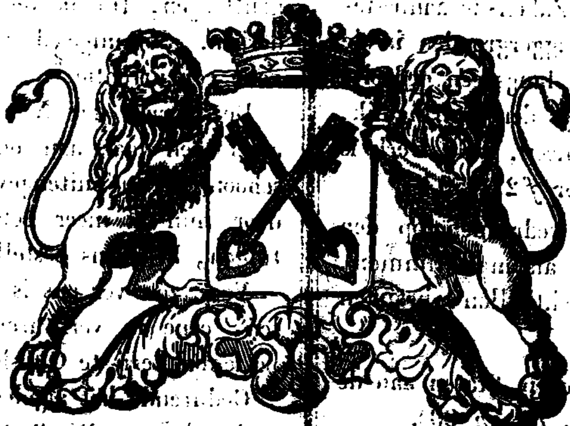
1852. N°. 91.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 30 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 18 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 Julij.

Het *Weekblad voor de Burgerlijke Administratie in het Koningrijk der Nederl.* van heden, bevat nog onder den titel van „Plaatselijke accijnsen. Voorstel van den Heer Hartevelt" het volgende stuk:

„Na de beoordeeling van dat voorstel door de Redactie van dit Weekblad, waarbij het is getoetst aan de lessen der staathuishoudkunde, en de verdediging van den voorsteller ten aanzien der gemaakte bedenkingen, is nog niets in het midden gebragt tegen de afschaffing van het accijnsstelsel, gelijk zulks is voorgesteld. — Integendeel is dat voorstel ondersteund door den Heer Leembruggen, gewezen Raadslid en door vijf leden der Kamer van Koophandel en Fabrijken, die niet tot den Gemeenteraad behooren. Bij twee afzonderlijke adressen is de aanneming van dit voorstel aangeraden behoudens enkele wijzigingen, die tot de heffing van den hoofdelijken omslag betrekking hebben, terwijl nog bij een derde verzoekschrift, dat evenwel als ongezegeld werd ter zijde gelegd, de afschaffing van den accijns op het gemaal door de broodbakkers is gevraagd.

Het is van belang op te merken, dat de lessen der staathuishoudkunde in dit opzigt ondersteund en bevestigd worden door mannen van ondervinding. Zoo men menigmaal en soms niet ten onregte de lessen der wetenschap wantrouwt, omdat zij gebouwd zijn op eenzijdige beschouwingen of afgetrokkene bespiegelingen, hier is daarvoor geen grond, omdat de adressanten door verkregene kennis en ondervinding bevoegd kunnen worden geacht hun gevoelen uit te spreken.

De Heer Leembruggen stond sedert een aantal jaren aan het hoofd van belangrijke inrigtingen van nijverheid en maakte deel uit van den Stedelijken Raad. In eerstgemelde betrekking kon hij den invloed nagaan, dien het plaatselijk accijnsstelsel op de stoffelijke en zedelijke welvaart der verschillende standen uitoefent; maar als Raadslid heeft hij zich doen kennen, als iemand, die het geldelijk voordeel der stad en de opsporing van ongekende bronnen te bevorderen wist. Men is aan hem verpligt het voordeel, dat uit de verpachting van den haardasch en het vuilnis verkregen wordt, thans eene som van *f* 4800 bedragende, terwijl vroeger de weghaling dezer voorwerpen ten koste der stad plaats had. Van 1838 tot 1848 was hij mede werkzaam in de finantiële Commissie, die het geldelijk beheer met orde en zuinigheid regelde en aan wie de heffing der plaatselijke accijnsen reeds toen, en dus voor dat de Gemeentewet daaromtrent regels stelde, verderfelijk en onbillijk voorkwam. Het oordeel van zoodanig iemand mag dus wel worden gewaardeerd.

Maar niet minder is van uitnemend gewigt dat vijf leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken, die ieder aan het hoofd staan van of deel hebben in de grootste handels- en nijverheids ondernemingen: de Heeren Du Rieu Jr., de Fremery, Dros, van Geer en van Wensen, van hetzelfde standpunt de afschaffing van het bestaande accijnsstelsel aanraden. Omdat hunne inrigtingen werk verschaffen aan een aanzienlijk aantal arbeiders, zijn zij in staat te beoordeelen, hoe het loon ten gevolge der plaatselijke accijnsen moet worden verhoogd en de mededinging daardoor wordt bemoeijelijkt, maar tevens hoe dat stelsel verarmt en demoraliseert.

En tot bewijs hoezeer de belangen der broodbakkersnering met dat stelsel in verband staan en de afschaffing der belasting op het gemaal daarvoor wenschelijk is, kan het adres der bakkers strekken, die daarbij wijzen op het hoogst aanzienlijk gebruik van boekweit- en meelkoeken, die het verbruik van brood belemmeren en een onvoldoend voedsel zijn voor den werkman; terwijl de opmerking van een spoorwegbeambte dezer dagen gedaan een juist denkbeeld geeft van den toestand der bakkersnering. Hij gaf te kennen, dat waar hij ook in vroegeren en lateren tijd zich had bevonden, alleen te Leyden, geregeld des Zondags de korenmolens maalden; dat naar zijne meening zulks veroorzaakt werd door de hooge belasting, die *f* 6.88 per mud bedroeg; de bakker moet die voorschieten en van daar dat hij geene groote hoeveelheid vooruit laat malen, maar dat zoo lang mogelijk uitstelt; en toch is niets schadelijker voor den bakker dan het gebruik van versch gemalen meel, waaraan naar zijn oordeel was toe te schrijven, aan de eene zijde dat het Leydsche brood, ook al was het van het beste graan gebakken, slechts bij twee of drie bakkers deugdelijk en goed was, maar ook aan de andere zijde, dat de bakkerij aldaar in een kwijnenden toestand verkeerde.

Wij zien met verlangen de beslissing op het voorstel en de gemotiveerde beschikking op de ingezondene adressen te gemoet."

— De Directeuren van de Nederl. Maatschappij tot bevordering van Nijverheid, hebben uit naam der Maatschappij, eenen gouden medaille geschonken aan den Hoogleeraar v. d. Boon Mesch, als een bewijs van dankbare erkentenis voor de door hem in de Groote Kerk te Haarlem uitgesproken redevoering, bij gelegenheid van het 75-jarig bestaan der Maatschappij.

— Bij den wedstrijd van de Zaandamsche zeil- en roeivereeniging op ll. Zaturdag, heeft de Adelaar van den Heer E. J. Hoos alhier den prijs n°. 4 behaald.

— Den 4den Augustus zal aan het locaal van het Ministerie van Binnenl. Zaken te 's Gravenhage aanbesteed worden: de levering van eenige behoeften tot het in werking brengen van den Rijks telegraaph.

— De Kerkvoogden der Hervormde gemeente te Gouda zullen den 1sten September aanbesteden: het maken van nieuwe banken en verdere betimmering van wagenschot, in de St. Janskerk, voor ruim 1400 zitplaatsen, met de levering van het daartoe benoodigde. De gedrukte bestekken zijn voor *f* 1.— verkrijgbaar bij den Boekhandelaar van Goor, te Gouda.

— Uit Kralingen wordt gemeld, dat de vangst der zalm dit jaar veel ruimer is dan in de laatst verloopen drie jaren.

— Uit 's Gravenhage wordt aan de *Amst. Cour.* geschreven: Het berigt, dat de concessie voor een onderzeeschen telegraaph, tusschen Scheveningen en Harwich, verleend zou zijn aan den Heer Ruijsenaers te Fynaart, en dat die telegraaph binnen twee maanden gereed zal moeten zijn, is door buitenlandsche dagbladen medegedeeld en door eenige onzer dagbladen, en ook door u, overgenomen. Dit berigt is echter niet juist. Immers het is niet de Heer Ruijsenaers te Fynaart (een geacht geneesheer, indien ik het wel heb), aan wien de concessie verleend is, maar aan Z. Ed. broeder die in deze domicilium gekozen heeft, ten huize van Jhr. Mr. de Witte van Citters alhier. Deze concessie is krachtens Koninklijk besluit door den Minister van binnenlandsche zaken, reeds in de eerste helft van Mei verleend. Een der artikels dier concessie behelst, dat de onderzeesche telegraaph gereed moet zijn en tot het overbrengen van tijdingen geschikt, binnen negen maanden na dagteekening der acte van concessie. Door den ijver der concessionarissen is echter de zaak thans zoo ver gevorderd, dat men waarschijnlijk reeds in de volgende maand met het leggen der onderzeesche lijnen een begin zal kunnen maken, en dus veel eerder gereed zal zijn, dan men ingevolge het contract moet zijn. Mij voorbehoudende u later meer breedvoerige berigten, betrekkelijk deze belangrijke onderneming mede te deelen, bepaal ik mij voorloopig tot het bovenstaande.

— De *N. Rott. Cour.* bevat het volgend ingezonden stuk:

In uw blad van 19 dezer zag ik dat het *Amsterdamsch Handelsblad* uit zekere bron vernomen had, dat de Regering der Vereenigde Staten van Amerika het voornemen, tot eene uitrusting naar Japan, geheel had opgegeven. Dit is niet zoo; de voorgenomene expeditie gaat, zoo als die primitief bepaald was, ter geschikter tijd onder zeil en de Commandant heeft nog dezelfde primitive instructiën.

Zaturdag zag ik andermaal een artikel, door u van 't zelfde blad overgenomen, waarin gewaagd wordt van eene vijandelijke uitrusting van de zijde van de gezegde Vereenigde Staten tegen Japan; dit is even erronneus als het vorige. De voorgenomene expeditie is hoegenaamd niet vijandig, maar geheel van vredelievenden aard, en van zoodanigen vredelievenden aard, dat het Gouvernement van Nederland, bevriend met en bevoorregt door dat van Japan, daaraan de hand leent, zoo als uit het *Amsterd. Handelsbl.*, blijkens den verderen inhoud van beide aangehaalde artikelen, bekend is.

'S GRAVENHAGE, 29 Julij.

Z. M. heeft aan den Heer Mr. Nedermeijer Ridder van Rosenthal, Oud-Minister van Justitie, en den Heer Jhr. van Sprengler, Oud-Minister van Oorlog, een bewijs van bijzondere onderscheiding gegeven, door hen te benoemen tot Grootkruis der Orde van de Eikenkroon.

— Z. M. heeft aan den Heer Camp, zijnen Architect, en de Heeren Ordonnans-Officieren Dumonceau en Snouckaert, een verlof verleend voor den tijd van drie maanden, om naar Frankrijk en Italië te gaan, ten einde wetenschappelijke kennis in de architectuur en het militaire vak op te doen.

— Heden heeft aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken de aanbesteding plaats gehad van het opruimen der toegestroomde baggergronden in de hoofdvaart bij de Lynden, het opmaken van de wegen langs een gedeelte der hoofdvaart en het graven van berm- en wegsloten langs den omringdijk, een en ander voor de droogmaking van het Haarlemmermeer, welk werk is aangenomen door den Heer J. Schouten, te Haarlem, voor *f* 21,459.

— Te Scheveningen zullen bij gelegenheid van de wedrennen op den 7den Augustus, ook volksvermakelijkheden plaats hebben, als mastklimmen, wedloop van Scheveningsche meisjes, opstijgen van een luchtballon, branden van teertonnen des avonds, afwisselende muziek enz.

— Vervolg en Slot van het Verslag gedaan door de Gedep. Staten aan de Staten der Provincie Zuidholland. (*Zie Nommer* 82, 84, 86 en 89).

Uit het 15de Hoofdstuk Ambachts- en Fabrieknijverheid, ontleenen wij het volgende: De toestand van het fabriekwezen is in 1851 niet ongunstig geweest. De kleine industriën vooral gaan vooruit en trachten door goedkoopheid met de vreemde nijverheid te wedijveren, zoodat vele voorwerpen, ook ter verzending naar buiten 's lands worden vervaardigd, die vroeger uitsluitend van elders werden getrokken.

Omtrent de voornaamste fabrieken en haren toestand kunnen wij het volgende mededeelen:

De werkzaamheden der Leidsche lakenfabrieken zijn in het afgeloopen jaar niet minder geweest dan in 1850.

De grijn- en polemietfabrieken zijn achteruitgegaan, en de werkzaamheden zeer verminderd, aangezien de orders voor China geheel hebben opgehouden, terwijl de pogingen van sommige fabrikanten, om dezen tak van nijverheid in stand te houden, groote verliezen opleveren.

De dekenfabriek houdt steeds haren ouden roem staande, en hare voortbrengselen zijn op de Tentoonstelling te Londen bekroond, boven alle wollen dekens van andere natien. Deze fabrieken hebben ook voor het buitenland in het afgeloopen jaar goed doorgewerkt.

De wollen- en saaijettenfabrieken zijn insgelijks druk werkzaam geweest.

De duffel- en baaifabrieken zijn niet achteruitgegaan en beginnen de mededinging der Engelsche baaijen meer te kunnen weerstaan.

In de overige fabrieken te Leiden heeft men gemeend vooruitgang te bespeuren. De katoenfabriek tracht door het invoeren van nieuwe kunstwerktuigen de mededinging vol te houden; terwijl de grofsmederij is vooruitgegaan, en meer en meer in staat is om te voorzien in de behoefte der marine en scheepsbouw.

De fabriek van loodwit en goudglid te Schiedam, welke om de deugdelijkheid van haar fabrikaat geroemd wordt, verkeerde in eenen bloeijenden staat. De ijzergieterij heeft hare werkzaamheden met eenigzins gunstiger gevolg dan vroeger kunnen voortzetten.

De suikerraffinaderijen te Rotterdam zijn druk werkzaam geweest, doch door de steeds voortdurende daling der prijzen, die voornamelijk wordt toegeschreven aan grooteren aanvoer van ruwe suiker en ontzettende uitbreiding der beetwortel-cultuur, met zeer ongunstige uitkomst.

In den toestand der bierbrouwerijen aldaar is eenige verbetering waargenomen. De bierazijnmakerijen zijn achteruitgegaan door de opkomst der snelazijnmakerijen.

De loodwitmakerijen aldaar hebben een voldoend binnenlandsch debiet ondervonden; terwijl de sigaren- en karottenfabrieken met geene ongunstige uitkomsten druk gewerkt hebben.

De zeepziederijen te Dordrecht hebben te lijden, zoowel door den voortdurenden invoer ter sluik langs de Belgische grenzen, als door de toenemende aanwending van scheikundige vermengingen, waardoor de belasting wordt vermeden.

De oliemolens aldaar hebben in 1851 geene voordeelige uitkomsten opgeleverd. De touwslagerijen hebben niet ongunstig gewerkt.

De fabriek van stoomketels en smederij, alsmede de ijzer- en metaalgieterij te Dordrecht, verkeeren in eenen bloeijenden staat, terwijl de fabrieken van gegoten en geslagen koper- en metaalwerken grooten steun vonden in den scheepsbouw en naar elders een ruim debiet genoten.

De vensterglasfabriek, nabij Dordrecht, heeft een voldoend debiet gehad. De lage prijzen van het Belgische glas doen haar echter veel afbreuk.

De pijpenfabrieken te Gouda zijn in het afgeloopen jaar zeer achteruitgegaan, ten gevolge van het verminderd binnenlandsch gebruik en van de geringe buitenlandsche orders. De pottenbakkerijen, die tot eerstgenoemde fabrieken in een naauw verband staan, hebben mede niet gunstig gewerkt.

Bij de overige fabrieken te Gouda, zoo als de pelmolens, de kleingarenfabrieken, de aardappelenmeel- stroop- en sagofabriek, de loodwitmakerij, enz. is vooruitgang bespeurd en vonden alle een vrij goed vertier.

De in deze provincie aanwezige houtzaagmolens, steen- en pannenbakkerijen en leerlooijerijen zijn, over het algemeen, met geen ongunstig debiet werkzaam geweest.

De te 's Gravenhage bestaande voornaamste fabrieken van onderscheiden aard, als: de lood- en koperpletterij, de beide ijzergieterijen, de drie vuurhaardenfabrieken, de vier meubelfabrieken, de beide fabrieken van loopend en draagbaar gas, de vier militaire ornamenten- en knoopenfabrieken, de hoedenfabriek, de beide goud- en zilver-draadtrekkerijen, de drie rijtuigmakerijen zijn in 1851, over het algemeen, met vrij gunstige uitkomsten werkzaam geweest.

De voornaamste fabrieken te Delft bestaan in de tapijtfabriek, de vijlenfabriek, de branderijen, looijerijen, aardewerksfabrieken, instrumentmakerijen, grutterijen, traankokerijen, patentoliefabrieken, zeepziederijen en zeembereiderijen. Sommige dier fabrieken blijven den invloed gevoelen eener overdrevene concurrentie.

De fabriek der Nederl. stoombootmaatschappij op Feijenoord, heeft in het afgeloopen jaar aan ongeveer 700 werklieden een bestaan opgeleverd. Ofschoon geene buitengewone bestellingen plaats hadden, is dit echter vergoed door min of meer belangrijke herstellingen aan stoombooten en stoomwerktuigen, benevens bestellingen van het Departement van Marine.

Voor zoo ver ons is gebleken, zijn in 1851 de volgende fabrieken vervallen, eene in verfwaren te Kralingen, eene lijnbaan te Moordrecht en eene pottenbakkerij te Oudshoorn.

Gedurende het afgeloopen jaar, zijn onder anderen de volgende vergunning verleend: aan W. Pottum, tot het plaatsen van eene stoommachine in zijne koffijstroopfabriek te Leyden; aan A. J. Wernink, tot het oprigten eener azijnmakerij te Leyden, en aan Sanders en Comp., tot het oprigten van eene zeepziederij te Leyden.

Het aantal stoomwerktuigen, in 1851 in gebruik geweest, bedroeg 81, gezamenlijk van 1366 paardenkrachten; terwijl hiertoe 113 ketels werden gebezigd.

Het aantal arbeiders in de onderscheidene fabrieken bedraagt, volgens de verslagen der gemeentebesturen, ruim 10,000. Vermits echter eenige besturen of in het geheel geene of zeer onvolledige opgaven hebben gedaan, kan men voor de naauwkeurigheid in dit cijfer niet instaan.

Nieuw ingevoerde werktuigen en verbeteringen van eenig aanbelang vallen niet te vermelden.

Ten opzigte der scheepvaart wordt medegedeeld, dat te Rotterdam zijn ingeklaard, 1887 schepen, met 391,130 tonnen inhoud; te Dordrecht, schepen 183, inhoud 27,073; te Schiedam, schepen 334, inhoud 51,593; te Vlaardingen, schepen 66, inhoud 7535; te Delfshaven, schepen 23, inhoud 2319; te Maassluis, schepen 7, inhoud 547; te Brielle, schepen 2, inhoud 113; te Hellevoetsluis, schepen 11, inhoud 1602; als bijlegger 1 schip, inhoud 58, totaal 2514 schepen en 481,970 tonnen.

Uitgeklaard te Rotterdam 2094 schepen, met 461,196 tonnen inhoud; te Dordrecht, schepen 246, inhoud 40,039; te Schiedam, schepen 299, inhoud 49,405; te Vlaardingen, schepen 65, inhoud 7368; te Delfshaven, schepen 31, inhoud 3628; te Maassluis, schepen 9, inhoud 739; te Hellevoetsluis, schepen 11, inhoud 1602; te Zierikzee 1 schip en 57 tonnen, totaal 2756 schepen en 564,034 tonnen.

Uit eene opgave van het vervoer van reizigers, goederen, enz., en opbrengst van den Hollandschen ijzeren spoorweg, gedurende 1851, blijkt, dat vervoerd zijn 925,913 reizigers (27,171 minder dan in 1850). De ontvangst heeft bedragen van reizigers *f* 865,991.90; van goederen *f* 131,576.13; door de conducteurs verantwoord *f* 1376.60, totaal *f* 998,944.63 (19,164.79) minder dan in 1850).

DEN HELDER, 26 Julij.

Heden is van hier uitgezeild het fregatschip Java, Kapt. L. Tak, bestemd naar Batavia, aan boord hebbende een detachement suppletietroepen voor het O. I. leger, sterk 110 onderofficieren en manschappen, onder het bevel van den 2den Luit. W. N. Verlegh en medegekiilder den 2den Luit. J. C. Hamel.

ARNHEM, 27 Julij.

Gisteren avond is H. M. de Koningin Weduwe hier aangekomen en heeft in het hotel Bellevue, haren intrek genomen.

— Heden kwam Z. M. hier van het Loo aan, begaf zich naar het hotel Bellevue, bij de Koningin-Weduwe, en bezocht daarna in haar gezelschap ruim een uur de Tentoonstelling. Ten 6 ure gebruikte Z. M. een diner in gemeld hotel, waarop genoodigd waren de Commissaris des Konings in deze provincie, de provinciale Kommandant, de Burgemeester der stad en de Heer B. F. Baron van Verschuer, lid der Provinciale Staten en van de Commissie der Tentoonstelling. Ten 8¾ ure is Z. M. weder naar het Loo vertrokken.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft mede de Tentoonstelling bezocht en is heden naar Zevenaar vertrokken, alwaar hij bij den Heer Baron van Nispen genoodigd is, en tevens de geprojecteerde spoorweglinie in oogenschouw zou nemen. De Minister was hier gelogeerd bij den Heer Dullert, lid van den Stedelijken Raad.

— Door elkander bezoeken dagelijks 500 personen de Tentoonstelling. De toevloed van vreemdelingen is zoo groot, dat onderscheidene in de voorname logementen niet kunnen opgenomen worden. — In de afgeloopen week zijn er nog 30 kisten met artikelen van onze Overzeesche Bezittingen aangekomen.

GOES, 27 Julij.

Hoe gevaarlijk het is aan knapen vuurwapenen te vertrouwen, waarmede zij nog niet behoorlijk weten om te gaan, blijkt op nieuw uit het volgende waarschuwend voorbeeld. Twee knapen speelden in eenen boomgaard. De een had een pistool met kruid geladen om de musschen en spreeuwen te verjagen. Hij stopt eenige kersenpitten op de lading en stelt zijn kameraad voor eens op hem te schieten. Deze stemt toe en zet het op een loopen; het schot valt en de arme knaap wordt doodelijk in de slaap van het hoofd getroffen. Eenige oogenblikken later was hij een lijk.

MAASTRICHT, 26 Julij.

De gasontploffing in de steenkolenmijn is niet voorgevallen in eene verlaten plaats, maar in eene helling van de ader de Merle. Van de drie nog overblijvende werklieden zijn thans twee buiten gevaar; de toestand van den derde is niet verergerd. Het regterlijk onderzoek, betwelk te Kerkrade

heeft plaats gegrepen, heeft ten volle bevestigd, dat de gasontploffing geweten moet worden aan de onvoorzigtigheid van een der mijnwerkers, die met drie anderen oogenblikkelijk aan de bekomen wonden is overleden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Julij.

De *Morning Herald* berigt, dat de verkiezingen zijn afgeloopen, en dat van de 635 Parlementsleden, er 335 ministeriëlen en 300 opposanten zijn. In Ierland waren 40 ministeriëlen en 50 opposanten verkozen, welke verhouding voor het Ministerie zeer voordeelig geacht werd. Dáár is het ook thans, gelijk veelal, gewelddadig toegegaan.

— Kossuth is te Liverpool aangekomen. Hij heeft de Vereenigde Staten onder eenen vreemden naam en onopgemerkt verlaten; de geestdrift voor zijne zaak is er veel verflaauwd.

BELGIE.

OSTENDE, 27 Julij.

De Engelsche paketboot die gisteren morgen te vier ure werd gewacht, kwam eerst over 9 ure aan. De spoortrein van Londen was op 20 mijlen afstand van Douvres op een kruisweg tegen eenen anderen gestooten, zoodat een der wagens op den Londenschen spoorweg werd geworpen, waardoor van eerstgenoemden trein vele rijtuigen uit het spoor geraakten. Meer dan 20 reizigers zijn gekwetst, sommigen zeer zwaar, een heeft een oog verloren. Niemand is er terstond bij omgekomen, alleen een werkman is in wanhopigen toestand. De meesten hadden door den schok de hoofden zoo tegen elkander gestooten, dat zij ernstige wonden hadden bekomen. De trein heeft een oponthoud van vier uren gehad.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Julij.

De President heeft vóór zijn vertrek van Straatsburg, 10,000 fr. gegeven voor de armen.

— De President heeft bevolen, dat het marmeren standbeeld van den Maarschalk Excelmans, den laatsten Generaal, die onder het Keizerrijk streed, in de galerij van Versailles zal worden geplaatst.

— Het gerucht van een aanstaand Keizerrijk wint meer en meer veld; men acht het zeer aanstaande, zoo zelfs dat het niet eens tot 2 December zou wachten. Aan dat denkbeeld verbindt zich dat van een huwelijk van den President, 't zij met eene afstammeling van 't voormalige Zweedsche Koninklijk geslacht van Wasa, 't zij met eene uit dat van Beauharnais. Voorts zou in het Ministerie de volgende veranderingen plaats hebben. De Heer Turgot zou Minister van Staat worden, de Heer Drouin de Lhuys Minister van Buitenl. Zaken en de Heer Magne Minister van Openbare Werken. De Ministers de Casabianca en Lefebvre-Duruflé, zouden in plaats hunner portefeuilles, zitting in den Senaat krijgen met een dotatie van 30,000 frcs. Nog zegt men dat den zoo Koningsgezinde de La Rochejaquelin eene Diplomatike zending zou worden opgedragen.

— De Heer Odilon Barrot heeft aan de kiezers van het Dep. de l'Aisne een uitvoerigen brief geschreven, waarbij hij verklaart niet meer in aanmerking te willen komen. Hij zegt daarin dat de omwenteling van 1848 slechts eene onvoorzigtige overdrijving was van hun oud vrijzinnig beginsel, dat hij toen nog wel of als afgevaardigde of als Minister meende nuttig werkzaam te kunnen zijn; maar nu op de bouwvallen eener Constitutionele Regering, zich niet eene tijdelijke, voorbijgaande; maar voortdurende en meest alleen heerschende magt heeft gevestigd, die misschien ergens ter wereld bestaat, kan hij zich niet meer laten benoemen.

— Jaarlijks worden degenen die op de staatskweekschool van onderwijzers alhier wenschen toegelaten te worden, tot een vergelijkend examen opgeroepen. In de oproeping voor dit jaar wordt voor het eerst berigt dat alleen Katholieke jongelieden zich kunnen aanmelden. Alleen alhier zijn daardoor, naar gemeld wordt, 25 Protestanten en Israëliten uitgesloten die voornemens waren mede te dingen.

— In eenige departementen willen de Prefecten de onzedelijkheid door het houden van kroegen, beperken. In het departement du Pas-de-Calais is aan de kroeghouders verboden aan minderjarigen drank te schenken en bezoekers van onderscheiden kunne in een afgezonderd vertrek te ontvangen. In het departement van de Doubs is hun verboden aan een beschonken persoon meer drank te schenken, zullende zij anders alle door dien persoon veroorzaakte schade of ongelukken moeten vergoeden. Te Nancy is door den Prefect een verbod uitgevaardigd tegen het houden van vogelschieterijen op levend gevogelte, waardoor de kroeghouders in dat departement bezoekers plegden te lokken.

— De Jezuiten hebben het gebouw te Vaugirard niet voor 2 millioen, maar slechts voor 800,000 fr. gekocht. Sedert de aanneming van de wet op het onderwijs hebben zij 12 collegiën geopend als: te Parijs, Toulouse, Nantes, Poitiers, Avignon, Vannes, Metz, Dôle, Amiens, St. Acheul, Clermont-Ferrant en Rodez. Buitendien hebben de Jezuiten gestichten voor novicii te Parijs, Lyon, Toulouse, Avignon, Aix, le Puy, Laval en St. Acheul. Men verzekert, dat de President zeer gunstig gestemd is voor de Jezuiten, maar dat hij van meening is, dat zij te voortvarend te werk gaan. De Directeur van het collegie te Parijs zal pater de Pontevoi zijn.

— Gisteren is na eene langdurige ziekte alhier in den ouderdom van 69 jaren overleden, de Divisie-Generaal Gourgaud, Grootkruis van het Legioen van Eer, Oud-Aide-de Camp van Napoleon en van Lodewijk Philips, en Oud-Colonel van het 1ste legioen der Nationale Garde hier ter stede.

— Een onbekende heeft aangeboden de onkosten te bestrijden, welke er noodig mogten zijn, om de proeven van den Hoogleeraar Jacquemart ten uitvoer te brengen. Zoo als men weet, heeft deze hoogleeraar het aanbod gedaan, om zich door dolle honden te laten bijten, beweerende, dat deze beet slechts eene voorbijgaande en te genezen razernij veroorzaakt.

— Er heeft zich hier eene Maatschappij gevormd, welke zich ten doel stelt, om eenen weg aan te leggen, bestemd om den Atlantischen met den Stillen Oceaan te verbinden van de Boca del Toro naar de baai van Golfo Dulce, over het gebied van Costarica.

— De oorlog in Algerië is thans als geëindigd te beschouwen, daar een laatste gevecht tegen de oproerige Arabieren geleverd is, hetwelk met hunne nederlaag eindigde; bij die gelegenheid werden 100 tenten en vele kostbaarheden buit gemaakt.

ITALIE.

ROME, 20 Julij.

De Vereenigde Staten hebben thans bij het Pauselijk Hof eenen Gezant, in plaats van eenen Consul. Deze Gezant heeft in zijn paleis een kapel doen inrigten, in welke de Protestantsche eeredienst wordt gevierd, zonder dat tot dus verre van de zijde der Pauselijke overheid bezwaar daartegen is ingebragt. Dit is te meer opmerkelijk, daar de Pruissische Gezant in der tijd genoodzaakt is geworden, om zijn hôtel te ontruimen, omdat de daarin aanwezige kapel al te digt bij het Quirinaal was gelegen, en het gezang en orgelspel aldaar al te zeer hoorbaar was, en de Britsche Gezant tot dus verre zijne godsdienstoefening steeds buiten de stadspoorten moet houden. De Amerikaansche Gezant daarentegen heeft het paleis Lovati betrokken, 't welk in het voornaamste gedeelte der hoofdstad is gelegen, en 't welk, ter zake van de daarin gemaakte kapel, thans zeer druk door de zich in Rome bevindende Protestantsche gezinnen wordt bezocht.

SARDINIE.

TURYN, 20 Julij.

De geestelijkheid beweegt hemel en aarde tegen het burgerlijk huwelijk. De Tweede Kamer heeft de wet wel aangenomen, doch de Senaat nog niet; nu wil de geestelijkheid bij de heropening van het Parlement de zege behalen. De gezamenlijke Bisschoppen van Piemont en Savoye hebben zich aan het hoofd der geestelijke woeling gesteld.

De taal van de geestelijkheid van Chambéry is nog heviger dan die van hier, van Alessandria of Genua. Zij bedreigen allen die zich aan de wet zullen onderwerpen, met kerkelijken ban; deze zullen gedurende hun leven en zelfs bij hun dood van elk kerkelijk sacrament ontheven zijn; ook de kinderen, uit zulk een burgerlijken echt geboren, zullen de straf niet ontgaan, die hunnen ouders is opgelegd. En al die bedreigingen worden alleen gedaan, omdat de Regering 't noodzakelijk acht de burgerlijke registers in orde te brengen, — worden gedaan, niettegenstaande de Regering slechts het godsdienstig door het burgerlijk huwelijk wil gevolgd zien, en dus veel minder verlangt, dan in België en Frankrijk.

TOSCANE.

FLORENCE, 19 Julij.

Volgens een berigt uit deze plaats, heeft de Groot-Hertog aan de Ministers verklaard, dat de door hen steeds gevolgde staatkunde in strijd was met zijn geweten en met de pligten van eenen Katholieken Vorst jegens het Hof van Rome; dat hij derhalve, ingeval zijne beginselen van Katholieke staatkunde niet door hen omhelsd wierden, hun het gevraagde ontslag zoude geven. De Ministers hadden gemeend door een hunner ambtgenooten bij den Groot-Hertog een ander besluit te weeg te brengen, doch dit is mislukt.

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 Julij.

Het Oppergeregtshof heeft hier een vrij belangrijk geding uitgemaakt. Het heeft namelijk beslist, dat de eigenaars van fabrieken verpligt zijn de schade te vergoeden, die ontstaat uit de dampen, die over naburige erven worden verspreid. Al heeft de fabrikant de toestemming der Regering verkregen tot de stelling zijner fabriek, dan ligt in die toestemming geenszins, dat de fabrikant niet moet zorg dragen, dat hij door zijne fabriek anderen geene schade doet.

— De opziener van de ijzerbanen te Homburg, in den Rijn-Paltz, welke door het Protestantsche Consistorie, ter zake van zijne en christelijke gevoelens, buiten het kerkgenootschap is gesloten, en ten gevolge daarvan van zijne burgerlijke en burgerschapsregten vervallen is verklaard, is tot het R. K. kerkgenootschap overgegaan. Deze overgang heeft te weeg gebragt, dat de bedoelde vervallen-verklaring weder is ingetrokken, en de bedoelde persoon in het genot zijner burgerlijke en burgerschaps-regten is hersteld geworden.

MEXICO.

Het is met dezen Staat treurig gesteld. De Regering is magteloos, de schatkist uitgeput. Volgens de Regeringsbladen zou de President der Republiek voornemens zijn de Kamers tot eene buitengewone zitting op te roepen, ten einde met haar over redmiddelen te raadplegen; in oppositiebladen daarentegen wordt te kennen gegeven, dat de President plan heeft om

zich tot alleenheerscher op te werpen; doch alle stemmen daarin overeen dat de Republiek in deerniswaardigen toestand is, terwijl het grootste beletsel van verbetering gevonden wordt in het gemis van mannen die bekwaam en tevens eerlijk zijn.

Een der oppositiebladen berigt met verontwaardiging, dat de Regering 56,000 dollars te koste gelegd heeft aan nieuwe uniformen, die de burgerwacht bij de kerkelijke ommegangen op den Heiligen Sacramentsdag zoude dragen, terwijl zij de ambtenaren en de oude krijgslieden liet verhongeren.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 14 Julij.

Men heeft hier veel te lijden van de hitte; onderscheiden personen zijn door zonnesteek gestorven.

— De brand te Montreal in Canada wordt beschreven als een der geduchtste, die immer in dat gedeelte der wereld hebben plaats gehad. De vlammen duurden twee volle dagen en vernielden omtrent 1200 huizen, waardoor 5000 menschen van woning werden beroofd; de schade wordt op omstreeks 1,000,000 £ begroot; het provinciale bestuur had 2500 £ ter beschikking gesteld van de commissie, welke zich had gevormd om in den nood der ongelukkigen te voorzien; ook waren particuliere inschrijvingen geopend.

— Op den 10den had ook te Boston een zware brand gewoed, die bezittingen ter waarde van een half millioen dollars had verteerd en waarbij verscheiden menschen het leven verloren. Te Philadelphia zijn de zeepfabriek van Myrick en Co., benevens de fabriek van Speakman en Co. afgebrand.

— Eerstdaags zullen van regeringswege strenge wetsbepalingen worden afgekondigd tegen het roekeloos varen met stoomschepen.

— In Nieuw-Schotland waren rijke goudlagen ontdekt en duizenden stroomden derwaarts.

STADS BERIGT.

Burgerlijke Stand.

Van den 22 tot en met den 28 Julij 1852.

BEVALLEN: M. Zierikzee, geb. Hamerling, Z. — M. van der Bijl, geb. Hannaert, Z. — F. M. Privé, geb. Eggink, D. — G. Taffijn, geb. Huitman, D. — A. Lotte, geb. Slegtenhorst, D. — A. C. van der Voorden, geb. Fokkeldij, Z. — C. de Groot, D. — C. Veekman, D. — G. van Bruggen, geb. de Vrind, D. — W. J. Eradus, geb. de Haan, Z. — W. Lancel, geb. Nieuwboer, D. — P. Pont, geb. Romyn, Z. — J. S. Gysman, geb. Koet, D. — J. M. van der Kaay, geb. Stouten, Z. — M. Seuter, geb. van der Loo, Z. — M. C. Arbouw, geb. Gedron, Z. levenl. — P. Fakkel, geb. Noest, Z. levenl. — N. Pinas, geb. van Gelder, Z. — J. R. Milikan, geb. Smit, Z. — B. C. Ramakers, geb. Speet, D. — G. Schoondergang, geb. van Heesch, D. — J. L. C. de Baas, geb. van Ewijk, D. — S. M. Deele, geb. Breyee, D.

GEHUWD: D. Varkevisser, Jm. en J. Verlaan, Jd. — J. van Belle, Wedr. en C. Schippers, Wede. — K. F. Heykoop, Jm. en S. E. Cignee, Jd. — W. van Oosten, Wedr. en J. Hanselaar, Wede. — P. A. Kropff Jm. en K. Jongeneel, Jd. — B. J. van der Voorden, Jm. en E. van den Hurk, Jd. — J. V. Wakeelin, Jm. en A. van Brederode, Jd. — J. A. Rodbard, Jm. en J. E. Muller, Jd. — M. P. Wijtenburg, Wedr. en M. L. Bökemeyer, Jd. — J. E. van 't Haaf, Jm. en M. van den Hurk, Jd. — A. W. Heynen, Jm. en M. W. J. Sala, Jd.

OVERLEDEN: J. van den Bosch, 82 j. — M. Heymans, 29 j. — J. Koenen, 58 j. — N. Schouten, geb. Roodhuyzen, 82 j. — C. M. Kok, D., 5 m. — J. de Haay, Z., 15 m. — J. Zitman, Z., 9 m. — H. Pardon, Z., 2 j. — A. M. van Zeelant, geb. Zwajer, 83 j. — E. van Wageningen, D., 3 m. — H. van Hooidonk, D., 6 m. — K. A. Sonderman, Z., 2 m. — Ma. Ha. van den Roen, 63 j. — H. den Hartogh, 70 j. — A. Meyer, Z., 4 m. — A. Stikkelorum, Z., 4 j. — Hester Moelee, 88 j. — J. J. A. Derr, D., 9 m. — J. A. Verbrugge, Z., 15 m. — E. Mieremet, D., 6 m.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Zaturdag den 31sten Julij 1852, des namiddags ten 1 ure.

Onderwerpen:

1°. Voorstel van den Heer Hartevelt tot invoering van een nieuw belastingstelsel en bijbehoorende adressen.

2°. Toelage aan de Vereeniging der turfdragers en turftonsters.

3°. Eenige adressen om vrijstelling van het Minerval op het Gymnasium.

Voor de Weduwe Heymans is bij ons ingekomen van L. *f* 1.—.

De Ondergeteekende heeft ten behoeve van de Wed. Heymans ontvangen twee giften van *f* 1.— en één van *f* 10.—.

Nogmaals beveelt hij deze Weduwe aan zijne liefdadige Stadgenooten met vertrouwen aan.

LEYDEN, 29 Julij 1852. P. J. ZUURDEEG Jzn., Oude Vest.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
J. A. RODBARD,
EN
J. E. MULLER.
LEYDEN, 28 Julij 1852.

Getrouwd:
J. E. VAN 'T HAAFF,
van *'s Gravenhage*,
EN
M. VAN DEN HURK.
LEYDEN, 28 Julij 1852.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed mijne geliefde Tante Mejufvrouw HESTER MOELEE, in den ouderdom van 88 jaar.

LEYDEN, 27 Julij 1852. J. C. MOELEE.

Bij de Veiling der Onroerende Goederen den 27sten Julij 1852, in de Herberg *de Ooijevaar*, aan den Hoogen Rijndijk onder *Soeterwoude*, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris C. KLAVERWYDEN gehouden, zijn de Percelen in Bod gebragt, als:

No. 1. Het HUIS EN ERVE, zijnde de Herberg *de Ooijevaar*, op *f* 1,825.—.
No. 2. Het HUIS EN ERVE, daar naast gelegen, op . . . . . . - 800.—.
Nader Verhoogd met . . . . - 100.—.
No. 3. Het HUIS ERVE EN TUIN, op . . . . - 775.—.
Nader Verhoogd met . . . . - 25.—.

Zullende de Afslag en Toewijzing plaats hebben op aanstaanden Dingsdag den 3den Augustus des voormiddags ten *elf* ure, en inmiddels ten Kantore van den voornoemden Notaris tot daags vóór den Afslag, Verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

De Zalf en de Pillen van Holloway hebben de genezing bewerkstelligd van een verbazend groot gezwel.

JOHN FORFAR, een werkman te Newbro bij Haxham, had een verschrikkelijk gezwel aan weerszijde van een der dijen. Hij was langen tijd onder de behandeling van drie der voornaamste heelkundigen, en werd later opgenomen in het ziekenhuis te New-Castle, waar men gedurende twee jaren, alle pogingen ter zijner genezing aanwendde, doch alles was te vergeefs. Daar hij alstoen zooveel goeds hoorde spreken van *de Zalf* en de *Pillen* van HOLLOWAY, zoo besloot hij ook daarvan gebruik te maken, en dit voortreffelijk geneesmiddel deed hem in omtrent acht weken tijds geheel herstellen, hoezeer hij gedurende dien tijd onafgebroken in het hooi werkte. Hij kon vervolgens zonder pijn zijnen arbeid verrigten, en thans is hij volkomen hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te 's *Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 28 Julij.

		Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	63 15/16	64 1/8	64 1/8
Dito Certificaten	3	76 1/4	76 1/4	76 5/16
Dito dito	4	95 7/8	96 1/16	96 1/16
Amortisatie Syndicaat	3½	95	—	—
Handelmaatschappij	4½	—	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg		80	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½	102	—	—
Haarlemmermeer	5	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	68	—	—
Dito dito	5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	108 1/4	108 3/8	108 1/4
Dito dito 1828 en 1829	5	106 3/4	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	—	—	—
Dito 1840	4	91 15/16	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	91 5/8	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	73	—	—
POLEN, Obligatiën	4	85 3/8	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250		—	—	—
Dito dito 1835	500	—	—	—
SPANJE, Obligatiën à	1 pCt.	22 3/8	22 1/16	22 3/8
Dito Obligatiën	3	49 7/16	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	44 15/16	45	44 15/16
Bewijzen Coupons		2 7/8	2 15/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	84 1/4	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	77 3/8	77 7/8	—
Dito Nieuwe	5	90	90 1/8	90 1/16
Dito 1847	2½	40 1/8	40 3/8	—
BELGIE, Banc.	2½	52 1/4	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	52 1/4	52 3/8	52 3/8
BRAZILIE, 1824 100 £	5	99 7/8	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	42 1/4	42 5/8	42 9/16
Dito dito	4	38 13/16	39 1/8	38 15/16
VENEZUELA,	3½	—	—	—
MEXICO,	5	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën		4 7/16	4 1/8	—

Grieken 5 5/8 5 13/16.
Braz. 1839, £ 100, 5 pCt. 99½.

Koers van het Geld, Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.82½ à 87½.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.